

[Rosing.]

Det er for de indfødte grønlændere og for andre statsborgere, der har bosat sig i Grønland, vigtigt, at vi skærper kravet om 6 måneders ophold på Grønland for at erhverve næringsbrev. Erfaringerne har vist, at denne såkaldte beskyttende foranstaltning er det samme som nul, uden nogen som helst virkning. Vi er deroppe oversvømmet af tilfældige firmafolk, som med lethed erhverver næringsbrev og således tager et arbejde eller en virksomhed fra grønlænderne. Det kan i længden ikke gå uden bitterhed blandt landets indbyggere. Jeg ved meget vel, at enhver borger kan etablere sig eller finde et arbejde hvor som helst i riget, men dette forhold, jeg har nævnt, skader de dansk-grønlandske forhold mere, end man kan forestille sig.

Lad mig spørge: hvorfor har man igennem årene ofret mange millioner kroner på uddannelse og dygtiggørelse af grønlændere, når disse ikke kan få en arbejdsplads i deres eget land, fordi de folk, der kommer herfra, på ganske let måde indtager den plads, som grønlænderen ganske naturligt skulle have? 6 måneders bopælskrav er en narresut, det må ændres til 2-3 år, eventuelt som midlertidig foranstaltning. Grønlandsministerens byrdefordelingsarbejde og statsministerens udtalelse har det sigte, at ansvar og pligter med tiden og gradvis skal overdrages til grønlændere. Dette forhold, jeg nu berører, er i strid med dette sigte, derfor må vi ændre bopælskravet, så den fastboende befolkning ikke længere kan blive udkonkurreret af tilfældige mennesker.

Ømann (SF):

Jeg skal på dette sene tidspunkt tillade mig at føre debatten tilbage til dagsordenspunkterne. Jeg skal tillade mig at komme med et par bemærkninger til de to foreliggende lovforslag om prisstop, selv om de jo ikke er hovedsagen i dag, men som sagt, så står de på dagsordenen.

Regeringens forslag indgår efter statsministerens ord i en helhed. Handelsministeren må have mig undskyldt, at jeg efter de pressemeddelelser, der fremkom omkring nytår, kunne fristes til at tro, at prisstoppet, som regeringen ville foreslå, også indeholdt et lønstop. Jeg har nu forstået, at regeringens forslag lige så lidt som SF's forslag gør ind-

greb i bestående overenskomster, og det er meget glædeligt. Men efter den megen snak om Storm P.-forslaget vedrørende dyrtidsportionerne, så man man indrømme, at man kunne få den opfattelse eller den mistanke, at der skulle være stop for lønninger.

Forslaget forelå i øvrigt først til min gennemlæsning og disposition sent i går eftermiddags.

Men hvad helheden angår, så er det jo afgørende at høre noget om, hvad der skal afløse prisstoppet, og jeg synes i og for sig, det havde været berettiget, selv om man ikke er i stand til at fremsætte et forslag i dag, at høre lidt om synspunkterne. Er det regeringens hensigt, at der i en fremtidig pris- og avancelov skal indbygges en eller anden form for loft over lønningerne? Nu får vi jo svar på det i løbet af den kommende uge, hvor jeg regner med, at regeringens forslag til ny pris- og avancelov vil fremkomme.

Det er da rigtigt som anført af handelsministeren, at der er ligheder mellem regeringens forslag, som fremkom i går, og SF's forslag, og det er der ikke noget underligt i, for begge forslag er udarbejdet på grundlag af VKR's prisstopforslag i september 1970. Jeg må sige, at vores forslag jo oprindeligt var bestemt til at fremsættes allerede tidligt på efteråret. Vi havde allerede i august opfordret den socialdemokratiske regering til at fremsætte et sådant prisstopforslag. Det trængte vi ikke igennem med, og det var vores hensigt at fremsætte det senere på efteråret, og vi mente, at når vi nu udformede det, akkurat som VKR havde udformet det i 1970, ja, så ville denne genkendelsesglæde få VKR til at stemme for vores forslag.

I øvrigt er der så sandelig også forskelle mellem SF's forslag og regeringens nu foreliggende forslag. Jeg tror nok, at regeringen skulle benytte sig af SF's dato den 18. december. Det kan da godt være, der er visse vanskeligheder. Disse vanskeligheder overså man ganske i 1970, til trods for at der var et lignende tidsrum imellem behandlingen her i folketinget og den dato, hvorfra man gav loven kraft. Jeg synes også, at man måske nok har behov for at lave prisstopperioden noget længere, og dér synes jeg også, man skulle tage vores forslag om terminen indtil 1. april. Men den væsentlige forskel,